

Κλιματική Αλλαγή και Γεωργία

Δρ. Ελένη Γουμενάκη
Σχολή Τεχνολογίας Γεωπονίας
ΤΕΙ Κρήτης

Γεγονός

- Η αλλαγή του κλίματος συμβαίνει ήδη και αντιπροσωπεύει μια από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές απειλές που αντιμετωπίζει ο πλανήτης

Η Αλλαγή του Κλίματος

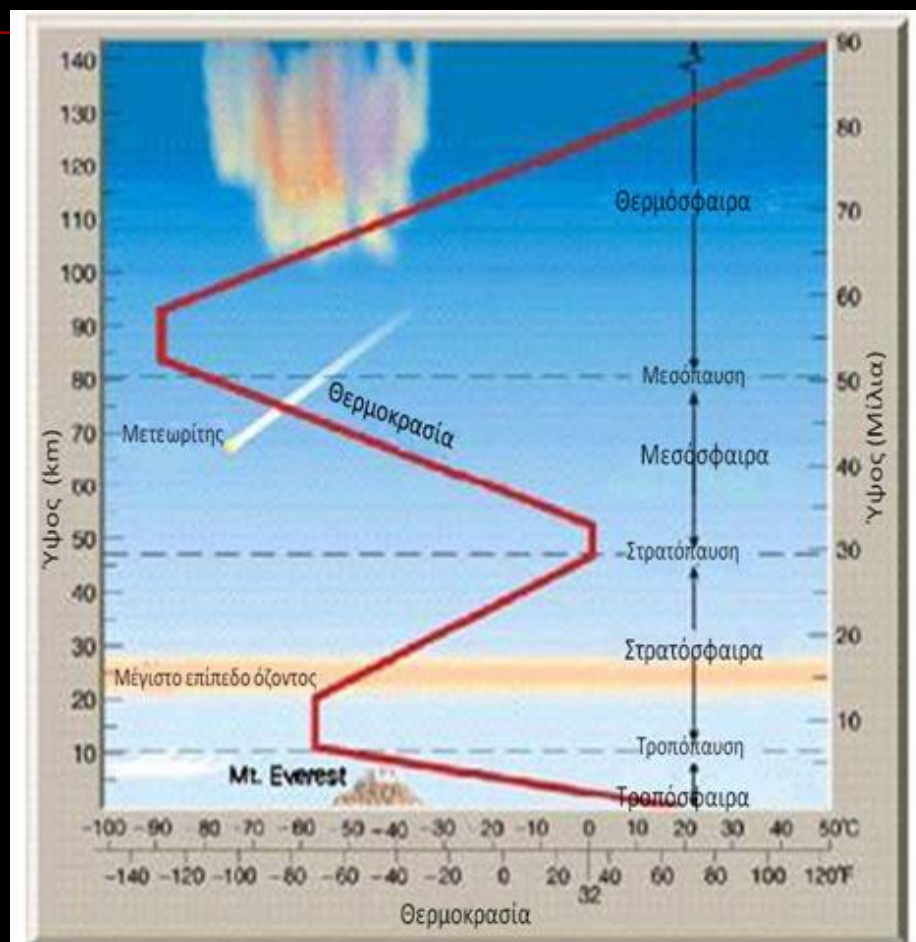
- Οδηγείται από σύστημα ατμοσφαιρικών διαδικασιών και τα προϊόντα τους
- Υπάρχουν διαφορετικές απόψεις για τις μελλοντικές αλλαγές
- Είναι σίγουρο ότι η συγκέντρωση ρύπων στην τροπόσφαιρα αυξάνεται

Οι τέσσερεις κύριοι δείκτες της εξελισσόμενης κλιματικής αλλαγής είναι : (1/ 2)

---

1. Οι αυξανόμενες συγκεντρώσεις των «αερίων του θερμοκηπίου» στην ατμόσφαιρα. Ιδιαίτερα:
  - του διοξειδίου του άνθρακα,
  - του μεθανίου,
  - των οξειδίων του αζώτου,
  - των χλωροφθορανθράκων και
  - του τροποσφαιρικού όζοντος.

Ατμόσφαιρα ονομάζεται το αέριο τμήμα του πλανήτη, το οποίο τον περιβάλλει και τον ακολουθεί στο σύνολο των κινήσεών του

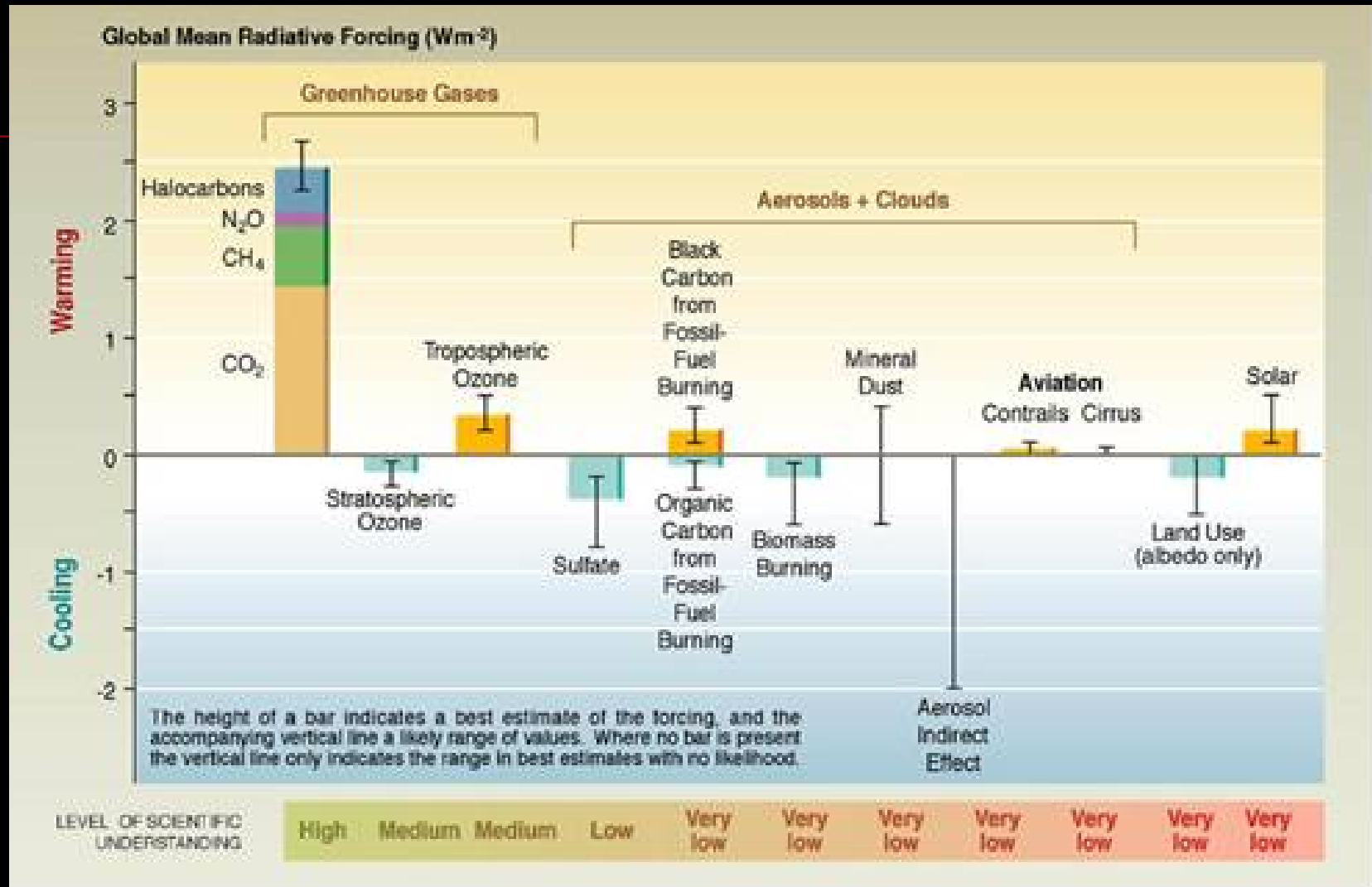
Οι τέσσερεις κύριοι δείκτες της εξελισσόμενης κλιματικής αλλαγής είναι: (2/ 2)

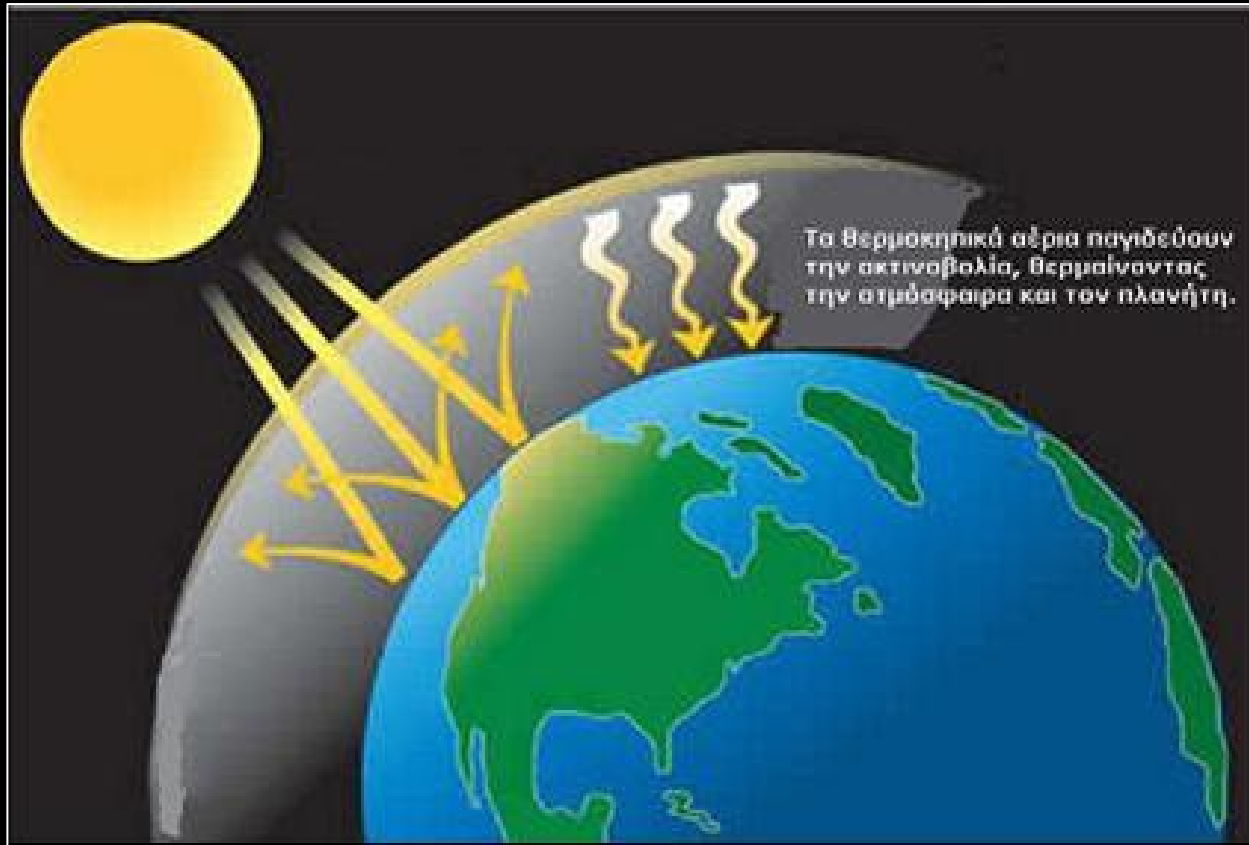
Οι αυξανόμενες συγκεντρώσεις των «αερίων του θερμοκηπίου» οδηγούν σε:

2. Αυξανόμενη μέση θερμοκρασία του πλανήτη εξαιτίας της συγκράτησης της υπέρυθρης ακτινοβολίας που ανακλάται από την επιφάνεια της γης,
3. Αυξανόμενη συχνότητα ακραίων καιρικών φαινομένων και
4. Μείωση του στρατοσφαιρικού όζοντος

IPCC, 2007

Το φαινόμενο του θερμοκηπίου

Γεωργία

- Παράγει τα τρόφιμα
- Αποτελεί τη μεγαλύτερη οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική ανθρώπινη δραστηριότητα
- Είναι ο μεγαλύτερος χρήστης γης (35% παγκόσμια, 50% των ΕΕ-27) και καταναλωτής νερού (75%)
- Συνιστά μέγιστο κίνδυνο για τα αγρο-οικοσυστήματα

Η σχέση της Κλιματικής Αλλαγής και της Γεωργίας

είναι αμφίδρομη

Συμμετοχή της Γεωργίας στην Κλιματική Αλλαγή

- 30% των ανθρωπογενών εκπομπών
- 25% του διοξειδίου του άνθρακα
- 50% του μεθανίου
- 75% των οξειδίων του αζώτου
- Εξαρτάται από την αγροτική πολιτική που υιοθετείται

Πως επηρεάζει η αλλαγή του κλίματος την παραγωγή τροφίμων

■ Άμεσες επιδράσεις

- Μείωση της ποσότητας και η υποβάθμιση της ποιότητας των τροφίμων στον πλανήτη (π.χ. το θέρος του 2003 προκάλεσε μείωση της παραγωγής έως 36% στις χώρες της ΕΕ και στοίχισε 13 δισ. €).

■ Έμμεσες επιδράσεις:

- Σε επίπεδο οικοσυστήματος μέσω αλλαγών του κύκλου των θρεπτικών στοιχείων
- Αλληλεπιδράσεις καλλιεργούμενων φυτών – ζιζανίων και φυτών – φυτοπαρασίτων.

Ποια είναι η μεγαλύτερη πρόκληση για τη Γεωργία των επόμενων χρόνων;

- Η ανάγκη να ταΐσει τον αυξανόμενο πληθυσμό του πλανήτη
- Να διατηρήσει τη γονιμότητα του εδάφους και τις υδάτινες πηγές

Προσαρμογή

- Διαμόρφωση πολιτικής σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο,
- Περιορισμός ατμοσφαιρικής ρύπανσης,
- Ανάπτυξη σχετικής επιστημονικής έρευνας,
- Εκπαίδευση γεωργών,
- Πληροφόρηση επενδυτών,
- Ανταμοιβή της συμμόρφωσης

Αλλαγή Γεωργικής Πρακτικής

- Επαναξιολόγηση ποικιλιών/ ειδών, αναθεώρηση προγραμμάτων διαχείρισης ενέργειας, νερού και λίπανσης.
- Υιοθέτηση τεχνικών για συλλογή και μεταφορά νερού και διατήρηση εδαφικής υγρασίας σε περιόδους χαμηλών βροχοπτώσεων.
- Διαχείριση νερού για την πρόληψη πλημμυρών, διάβρωσης και απόπλυσης θρεπτικών στοιχείων σε περιόδους υψηλών βροχοπτώσεων.

Αλλαγή Γεωργικής Πρακτικής

- Αλλαγή της περιόδου ή της θέσης των καλλιεργειών.
- Βελτίωση της διαχείρισης των επιδράσεων στις καλλιέργειες της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και των εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων.
- Επιστράτευση των προβλέψεων για τον περιορισμό του κινδύνου.

Γεωργία του μέλλοντος

- **Αντικατάσταση** τοξικών ενεργοβόρων αγροχημικών.
- **Αγρο-οικολογική στρατηγική** στο σχεδιασμό των συστημάτων παραγωγής.
- **Παγκόσμια στρατηγική** μετά από επανεξέταση του ρόλου της Γεωργίας στην κοινωνία
(γεωργία $\longleftrightarrow$ κατανάλωση τροφίμων $\longleftrightarrow$ αγορά)

Γεωργία χαμηλών εκπομπών

- Εφικτή σε ανταγωνιστικό κόστος
- Η αναθεώρηση της ΚΑΠ θα συμβάλει στην υιοθέτηση φιλο-περιβαλλοντικών πρακτικών

Ποιο είναι το
προσδοκώμενο
αποτέλεσμα;

Παραγωγή επαρκών,
υγιεινών και ασφαλών
τροφίμων

Τελικός στόχος

**Να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες του σήμερα,
χωρίς να υποθηκεύουμε
τη δυνατότητα των επόμενων γενεών
να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες**

Ευχαριστώ για την
προσοχή σας